

Gazeta Teatralna

Nr 98

30 września 2023

Centrum Kultury *Muxa*

Dobry wieczór Państwu,

czasy, w których żyjemy sprzyjają bezruchowi i to zarówno temu w głowie, jak i fizycznemu. Nadmiar informacji wokół nas jest tak przytłaczający, że wbrew wszystkiemu - nie wybieramy NIC. Tkwiemy „jak ślimak w skorupie”, nawet często nie chce nam się zadzwonić do znajomych, nie mówiąc już o wyjściu z domu. Wystarczy położyć się z telefonem w rękę na kanapie, a świat spłynie do nas, zalewając falą informacji, których chcemy i nie chcemy.

Jeśli trzymacie w ręku naszą Gazetę Teatralną, to znaczy, że zechcieliście, Drodzy Przyjaciele, zainwestować w siebie i w kulturę. Przyszliście na spotkanie, oddając nam swój czas, nie wiedząc do końca, czym ta strawa duchowa będzie.

Kto choć trochę kojarzy Sławomira Mrożka, ten wie, że jest on mistrzem diagnozy i jest pewne, że wraz z inteligentnym humorem, zostaniemy również poczęstowani trudnym tematem, pozornie lekko podanym. Być może długo jeszcze po wyjściu z teatru sztuka zawładnie naszymi myślami, ale to właśnie piękno i rola teatru. Jan Klata, słynny reżyser teatralny, mówi: „Warto zajmować się tekstami, które są mądrzejsze od nas”. Zatem zajmujmy się! Tym bardziej, że w naszych czasach, dramat z 1958 wybrzmiewa szczególnie spotęgowany tekstem drugiego autora, Andrzeja Saramonowicza. Jak echo wraca do mnie słynny cytat z „Tanga” Mrożka, lektury jeszcze obowiązkowej w szkole średniej „Tylko wła-

dza da się stworzyć z niczego. Tylko władza jest, choćby niczego nie było.”

Nie tłuczmy więc termometru i nie udawajmy, że gorączki nie ma. „Pomęczmy” się trochę dla wspólnego dobra, trzeba mieć oczy szeroko otwarte. Pamiętajmy, że monokultura we wszystkich obszarach jest zabójcza dla rozwoju i intelektu. To w historii już przerabialiśmy kilka razy. Musimy uzbroić się w argumenty i różnorodność.

Dziękuję, że dziś tu jesteście. Do grudnia mamy dla Was naprawdę świetny program zarówno teatralny, jak i koncertowy. Warto się nad nim pochylić. Warto się skonfrontować z artystami, którzy prowokują do myślenia.

Małgorzata Życzkowska-Czesak

Fenomen Mrożka

Dramat „Policja” z 1958 r. był pierwszą sztuką teatralną Sławomira Mrożka, natomiast „Tango” (1964) powstało, gdy autor zyskał już światową sławę. Reżyserzy teatralni, ceniący abstrakcyjny humor i zabawę słowem, chętnie sięgają również po „Emigrantów”, „Indyka” czy „Czarowną noc”. W dramatach Mrożka nic nie jest oczywiste, a tragedia miesza się z komizmem słownym i sytuacyjnym. Wszystko to jest zawsze wyśmienicie doprawione absurdem i abstrakcją, dzięki którym poruszane tematy się nie przedawniają. Wręcz przeciwnie, od kilkudziesięciu lat są niebawale aktualne. Oto kilka wymownych cytatów:

„O, utrzymanie mamy w tej karczmie

fol. Piotr Kubiś

zapewnione. Choć skromne, ale zapewnione, wystarczy, żeby żyć. Widoków na przyszłość niewiele, ot, aby, aby. Za to jest ciepło, choć trochę śmierdzą, ale nie za bardzo. Zresztą uciec stąd nie można, choćby się chciało, bo

nie ma dokąd, drogi złe, pustkowienie wokół straszne. Owszem, można by się wziąć do tego czy owego, ale po co? Na niczym to nie zaważy, niczego to nie polepszy, ani nam się pogorszy, ani poprawi, zresztą wciąż nie ma odpo-

Syndrom podglądacza

Gdyby przeanalizować spektakle z gatunku farsy, komedii omyłek, odsuwając aspekt komediowy na bok, to same historie opowiadają często o trudnych sprawach; są obrazem ludzkiego nieszczęścia, sytuacji, w których człowieka dosięga seria niefortunnnych zdarzeń, wywołujących silny stres, niszczący dotychczasowe życie. Dlaczego zatem tak bardzo nas to bawi? Temat niewątpliwie

do socjologicznych rozważań. Chociażby sztuka „Bożyszcze kobiet” - mężczyzna w kryzysie wieku nawiązujący nie jeden, nie dwa, a trzy romanse pod nosem swojej żony, w tym z jej przyjaciółką. Gdybyśmy przeczytali o tym w prasie codziennej kipielibyśmy (szczególnie panie) z oburzenia i zakładalibyśmy, że takiego poligamistę na pewno dosięgnie, a przynajmniej po-

winna, sprawiedliwa kara. Tymczasem ta sama historia na scenie, z całą swoją gorączkowością zonglowania czasem z paniami, żeby na siebie nie wpadły, a już na pewno nie na żonę, bawi nas do rozpuku. A potykający się o swoje nogi w całej tej stresującej sytuacji Romeo budzi litość, a czasem martwimy się o niego i o to, żeby, mówiąc kolokwialnie „sprawa się nie posypała”.

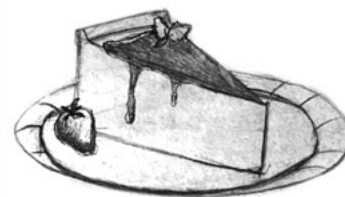
Faktycznie chyba „punkt widzenia zależy od miejsca siedzenia”, a w przypadku, gdy siedzimy na widowni, w wygodnym fotelu takie sytuacje oceniamy zupełnie inaczej. Lubimy z bezpiecznego dystansu (choć odpowiednio blisko) podglądać perypetie bohaterów i ciekawcy im pot z czoła, ciesząc się, że (przynajmniej w tej chwili) to nie dotyczy nas.

Gabi Donczew

Do zobaczenia
na kolejnym spektaklu:
„Bożyszcze kobiet”
Teatr Capitol - Warszawa

Teatralne ciastko

Na teatralne ciastko
zapraszamy w przerwie spektaklu
do pubu na piętrze.

wiedzi na pytanie naczelnie. W jakim celu?” - „Indyk”, 1960

„Każdy się wstydzi być nieszczęśliwym. To tak jak nie odrobić zadania albo mieć pryszczka. Wszyscy, którzy nie są szczęśliwi, czują się winni jak przestępcy.”

„Tak długo byliście antykonformistami, aż wreszcie upadły ostatnie normy, przeciw którym można się było jeszcze buntować. Dla mnie nie zostawiliście już nic, nic! Brak norm stał się waszą normą. A ja mogę się buntować tylko przeciw wam, czyli przeciwko waszemu rozpasanu” - „Tango”, 1964 Gabi Donczew

Siesta w Muzie!

Zapraszamy bardzo serdecznie na kolejne spotkanie z autorskim projektem Marcina Kydryńskiego pn. Siesta w drodze. Bohaterką jesiennego koncertu będzie Lucibela, wyśmienita wokalistka z Republiki Zielonego Przylądka, o której sam mówi, że jest jednym z największych talentów dekady.

Lucibela to artystka, która została odkryta przez José da Silvę. Swoją przygodę z muzyką zaczynała w hotelowych barach śpiewając piosenki Cesarii.

Jej najnowszy album pt. „Amdjer” - z którego utworów z pewnością posłuchamy, to hołd dla kobiet z Zielonego Przylądka, ale także dla kobiet w ogóle. Odzwierciedla codzienność kobiet, ich smutki, niepokoje i wyzwania, ale także siłę i determinację do

walki, radość życia i uniwersalną dla wszystkich miłość.

Siestę gościliśmy w Muzie już dwukrotnie. Kto raz dał się ponieść tej optymistycznej muzyce, tego nie trzeba ponownie przekonywać! Prowadzącym koncert oraz dyrektorem artystycznym projektu jest Marcin Kydryński - radiowiec, autor i kompozytor tekstów, producent płyt i fotograf, współorganizator Siesta Festival w Gdańsku.

Partnerem trasy jest inicjatywa Czujesz Klimat Rossmanna, zwracająca uwagę na codzienne wybory, które mogą przyczynić się do dobra naszej planety oraz firma Invest Komfort, deweloper z Trójmiasta, mający w swoim portfolio inwestycje najwyższej klasy. RED

Kto jest kto?

Przełom lat 70. i 80. Ubiegłego wieku. Jesteśmy równocześnie po dwóch stronach żelaznej kurtyny. Hans Steiner (Jakub Gierszał) mieszka w tętniącym życiem Strasburgu, korzystając z możliwości, jakie daje Zachód. Wtapia się w lokalną społeczność, jednocześnie prowadząc działalność szpiegowską. Jan Bitner (Tomasz Schuchardt) mieszka z rodziną w Gdańsku, pracuje w stoczni. Pozornie nic nie łączy obu mężczyzn, jednak przeszłość skrywa tajemnicę, która postawi ich przed koniecznością zmierzenia się z własnymi słabościami i namietnościami.

- Generalnie są dwa rodzaje szpiegów. Jedni po prostu funkcjonują pod swoimi nazwiskami, pracują w ambasadach, np. jako konsulowie. Metoda Doppelgänger jest dużo rzadsza i bardziej ryzykowna. Są to ludzie, którzy działają pod przykrywką i ze zmienionymi, na ogół ukradzionymi personaliami wtapiają się w społeczeństwo. Za czasów żelaznej kurtyny „wtórnicy” funkcjonowali po obu stronach i byliby narażeni na poważne konsekwencje, gdyby zostali schwytani - włącznie z wyrokami śmierci - opowiada o filmie „Doppelgänger. Sobowtór” jego reżyser Jan Holoubek.

Odtwórca głównej roli, Jakub Gierszał, którego znamy z takich filmów jak „Najlepszy”, „Sala samobójców” i „Najmro. Kocha, kradnie, szanuje” jest laureatem nagrody Shooting Stars, które od 1998 r. są corocznie przyznawane przez paneuropejską organizację siecio-

wą European Film Promotion młodym aktorom z Europy (artyści pomiędzy 18 a 32 rokiem życia z 37 krajów, którzy osiągają już sukcesy i są doceniani w swoim kraju). Innymi polskimi laureatami tej prestiżowej nagrody są: Bartosz Bielenia, Dawid Ogrodnik, Zofia Wichłacz, Mateusz Kościukiewicz, Agata Buzek i Agnieszka Grochowska. Jan Holoubek (prywatnie syn aktorskiej pary Magdaleny Zawadzkiej i Gustawa Holoubka) mimo młodego wieku (rocznik 1978) jest już uznanym reżyserem. Na koncie ma doceniane zarówno przez krytyków jak i widzów serie „Wielka woda” i „Rojst”. Jest laureatem Złotych Lwów (najlepszy debiut reżyserski) na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni za film „25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy”.

Na film „Doppelgänger. Sobowtór” zapraszamy w dniach 29 września - 12 października. Godziny seansów na stronie www.ckmuza.eu. RED

Edukacja w kinie dla każdego ucznia

Ogólnopolski projekt Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, w którym nasze kino uczestniczy od 2012 r. ma niezwykle walor społeczny i edukacyjny. Uczniowie wraz z nauczycielem (od przedszkolaków po uczniów szkół ponadpodstawowych) mogą wspólnie zagłębić się w określoną fabułę, która zmusza do dyskusji. To dzisiaj bardzo cenne. Coraz mniej dzieci i młodzieży czyta lektury, coraz mniej osób w ogóle czyta cokolwiek, dlatego fakt, że wszyscy spędzają w sali kinowej półtorej godziny, oglądając ciekawą historię, jest doskonałym punktem wyjścia do rozmowy i dalszych działań w szkole.

Pokazujemy filmy rekomendowane przez zespół psychologów i filmowców, dobrane do poszczególnych grup wiekowych.

W roku szkolnym 2023/2024 mamy nowość: dla szkół ponadpodstawowych powstał cykl pn. „Maturalne motywy w filmie i literaturze” (pokażemy m. in. film „Chłopi” Doroty Kobieli, którego ogólnopolska premiera już 13 października). Pojawił

się też nowy cykl dla klas 7-8 szkół podstawowych pn. „Od oglądania do czytania - egzamin ósmoklasisty” - obejrzone filmy z pewnością pomogą w zdaniu egzaminu z języka polskiego. Przedszkolaki zapraszamy na spotkania z ulubionymi bohaterami filmów i seriali, m. in.: Kicią Kocią, Basią, Mamą Mu, Kacprem i Emmą.

Zadbajcie Państwo, żeby Wasze dzieci wraz z klasą przystąpiły do tego projektu. 1 seans w miesiącu od października 2023 r. do kwietnia 2024 r. lub wybrane tytuły (bilety 12 zł/os., opiekunowie wstęp wolny, każdej grupie przysługuje 10% darmowych biletów). Możliwości jest dużo - serdecznie zapraszamy. Szczegóły na www.ckmuza.eu w zakładce NHEF 2023/2024. RED

Nasze kino bierze udział w projekcie

nowe horyzonty edukacji filmowej

ZAPISZ SWOJĄ KLASĘ!

Mikołaj Kopernik i astronomiczna przestrzeń

W CK MUZA często gościśmy naszych przyjaciół z Lubńskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury. Jest to grupa pasjonatów sztuki, którzy amatorsko, lecz pięknie przenoszą swój świat na płótno.

W związku z uznaniem 2023 roku za rok Kopernikowski, LSTK zaprezentowało swoją interpretację postaci Mikołaja Kopernika i jego dokonania. Obrazy są wyeksponowane w Galerii na Piętrze do 6 października. Zapraszamy do obejrzenia. RED

